

הת (חיפה) 70474-12-24 - עמאד יאסין נ' משטרת ישראל - תחנת טמרה

ה"ת (חיפה) 70474-12-24 - עמאד יאסין נ' משטרת ישראל - תחנת טמרהשלום חיפה
ה"ת (חיפה) 70474-12-24
עמאד יאסין

נגד
משטרת ישראל - תחנת טמרה
בית משפט השלום בחיפה
[19.01.2025]
כבוד השופט בוריס שרמן
החלטה

בפתח ההחלטה אני מתנצל בפני הצדדים על העיכוב שחל במתן החלטה זו.
לפניי בקשה להחזרת תפוס לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969
(להלן "הפקודה"). התפוס הוא רכב מסוג KIA ל.ז. 70137701 (להלן: "הרכב"), אשר נתפס בתיק פל"א
531854/24.

1. ביום 14/12/24 נתפס הרכב על ידי המשיבה במסגרת חקירה נגד המבקש בגין חשד לביצוע עבירות לפי פקודת
הסמים המסוכנים, בפרט סחר בסמים מסוכנים. ביום 18/12/24 המבקש עצמו שוחרר ממעצר בתנאים מגבילים
לאחר שנקבע כי לא חלה התקדמות בחקירה מאז מעצרו והתיק לא הובא לעיון התביעה (מ"י 35631-12-24 תחנת
משטרת טמרה נ' יאסין).

2. בבקשתו טוען המבקש כי מששוחרר ולא בוצעו פעולות חקירה נוספות ברכב, היה מקום להחזיר את הרכב לידי.
עוד טוען המבקש, כי יש לו זכות קניינית ברכב, כי הוא זקוק לרכב לצרכי מחייתו ולשגרת יומו, וכי המשך תפיסת הרכב
יסב נזקים בלתי מידתיים לו ולבני משפחתו. בדיון הוסיף ב"כ המבקש כי המבקש מוותר על כלל הראיה הטובה ביותר
ביחס לרכב. עוד ציין כי משמדובר ברכב שכור ולבעלים לא הייתה ידיעה בדבר ביצוע עבירה כלשהי באמצעות הרכב,
אין סיכוי לחילוט הרכב ולפיכך יש להורות על החזרתו למבקש.

3. המשיבה מתנגדת להשבת הרכב. לטענתה, המבקש נתפס עם סם מסוכן בכמות גדולה והוא חשוד בסחר בסמים.
מרגע תפיסת הרכב, רשאית המשיבה להחזיקו למשך 180 ימים. לטענת המשיבה, ככל שיוחלט להגיש כתב אישום
כנגד המבקש, יהיה בכוונתה לעתור לחילוט הרכב בסיום ההליך הפלילי. המשיבה אישרה כי אין כוונה לבצע פעולות
חקירה נוספות ביחס לרכב.

4. סעיף 39 לפקודה המסדיר את סמכות החילוט מפנה בין היתר לסעיף 32(א) לפקודה לפיו הסמכות לתפוס חפץ קמה לשוטרי אם "יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה, או כאמצעי לביצועה". מכאן שתכלית התפיסה שעניינה חילוט עתידי מתקיימת אם בחפץ נעברה עבירה, או שהחפץ ניתן כשכר בעד ביצוע העבירה או שימש אמצעי לביצועה.

5. לאחר שעיינתי בתיק החקירה סבורני כי אכן מתקיים "פוטנציאל חילוט" ביחס לרכב. אפתח בכך שאנו מצויים בשלב מוקדם יחסית של ההליך הפלילי. הרכב נתפס לפני כחודש בלבד, החקירה טרם מוצתה והתיק טרם נבחן ע"י התביעה. בשלב זה המשיבה לא נדרשת להצביע על רף ראיתי גבוה כגון "ראיות לכאורה" להוכחת העבירה המיוחסת למשיב, אלא עליה להראות כי קיים "יסוד סביר להניח" כי החפץ שימש "אמצעי לביצועה" של העבירה. בשלב זה של ההליך, כאשר החקירה לא הסתיימה, בעת בחינת קיומו של "יסוד סביר להניח" (בשונה מ"סיכוי סביר להרשעה") בית המשפט לא נדרש לשאלות של קבילות או מהימנות ויכול להסיק על קיומו של חשד סביר גם על סמך ראיות שקבילותן בשלב הדיוני הנוכחי אינה ברורה או אינה חד משמעית. אעיר, כי משהחקירה טרם הסתיימה וקיים סיכוי בלתי מבוטל לשיבוש, קיים קושי לנמק באופן מפורט את המסקנה בדבר קיומו של חשד סביר.

לאחר שעיינתי בתיק החקירה, נחה דעתי כי המסקנה בדבר שימוש ברכב לביצוע עבירה של סחר בסמים מתבקשת ואף מתחייבת. למסקנה זו הגעתי, בין היתר, מעיון בראיות אותן סימנתי בש/1 ובש/2. איני מביע כל עמדה האם די בראיות אלה כדי להביא להגשת כתב האישום נגד המבקש או להרשעתו בסופו של יום, אך ראיות אלה בוודאי מספיקות לביסוס החשד הסביר הנדרש בשלב הדיוני הנוכחי לכך שהרכב אכן שימש לביצוע עבירה של סחר בסמים מסוכנים.

6. לשיטת המבקש העובדה שהרכב לא בבעלותו אלא שייך לכאורה לחברת השכרה שוללת את פוטנציאל החילוט. אכן, לכאורה הרכב לא שייך למבקש (ראה למשל ראה אותה סימנתי בש/3). אלא שאין בכך כדי לשלול מניה וביה את הסיכוי של חילוט הרכב. לא בכדי סעיף 36א(א)(1) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 קובע כלל של חילוט "רכוש ששימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה או ששימש או נועד לשמש כדי לאפשר את ביצוע העבירה". בפרט, הדעת לא סובלת מצב שבו עבריין סמים יעשה שימוש ברכב שכור לביצוע עבירה דווקא ברכב שכור מתוך ידיעה שבכך "יבטח" את עצמו מפני חילוט הרכב. לא בכדי סעיף 36ג(א) לפקודת הסמים המסוכנים קובע כי "בית המשפט לא יצווה על חילוט רכוש לפי סעיפים 36א או 36ב, אם הוכיח מי שטוען לזכות ברכוש כי הרכוש שימש בעבירה ללא ידיעתו או שלא בהסכמתו". במילים אחרות, נטל ההוכחה מוטל על מי שטוען לזכות ברכוש. הגם שהפסיקה הכירה בזכותו של הטוען לזכות ברכוש להעלות טענותיו גם בשלב הסעדים הזמניים (ראה למשל בש"פ 6159/01 אבו עמר נ' מדינת ישראל (החלטה מיום 8/10/01); ע"פ 2010/12 מדינת ישראל נ' מייק מיכאלי "יורו צ'ינג" ואח' (החלטה מיום 20/3/12)), בענייננו בעלת הרכב הרשומה - חברת ההשכרה - כלל לא תובעת לקבל את הרכב לידיה, אלא התבקשתי להורות על השבת הרכב למבקש שלכאורה החזיק את הרכב כדין במועד התפיסה. למעלה מן הנדרש אציין, כי בהקשר לרכב תפוס נקבע בפסיקה שחרף חשיבותו של המרשם במשרד הרישוי, רישום זה הינו הצהרתי בלבד, והנתון הקובע הוא זהות המשתמש ברכב בפועל ולא דווקא הבעלות "על הנייר". בהחלט יתכן כי הבעלים הרשום לא יהיה זה שישתמש בפועל ברכב (ראה למשל בש"פ 7347/19 סבח נ' מדינת ישראל (החלטה מיום 20/11/19, פסקה 15)).

7. בענייננו, כאמור, החקירה טרם הושלמה ויש לאפשר למשיבה להשלימה עד תום, לרבות בירור סוגיית היחסים החוזיים בין המבקש לבין משכיר הרכב, חובותיו של המבקש כלפי המשכיר וידיעת המשכיר בדבר מעשיו הלכאוריים של המבקש.

8. סעיף 35 לפקודה קובע כי "אם תוך ששה חודשים מיום תפיסת החפץ על ידי המשטרה, או מיום שהגיע לידיה, לא הוגש המשפט אשר בו צריך החפץ לשמש ראיה ולא ניתן צו על אותו חפץ לפי סעיף 34, תחזיר המשטרה את החפץ לאדם אשר מידיו נלקח...". פרק הזמן שקבע המחוקק - שישה חודשים - מהווה נקודת איזון שערך המחוקק בין האינטרסים העוצמתיים המתנגשים בסעיף. מצד אחד עומדות זכויותיו הקנייניות של החשוד או של בעל החפץ. מצד שני ניצב האינטרס הציבורי שבהמשך החזקת החפץ למטרה לשמה נתפס. אכן, לצד קביעת נקודת האיזון העניק המחוקק לבית המשפט סמכות להורות כיצד לנהוג בחפץ, אלא שבמסגרת הפעלת שיקול דעתו אל לו לבית המשפט להתעלם מהאות של המחוקק בדבר משך הזמן שאמור ככלל לחלוף עד לשינוי נקודת האיזון.

9. בנסיבות העניין, נוכח קביעתי בדבר קיומה של תשתית ראייתית מספקת לשלב דיוני זה ולמרות שמדובר ברכב שבבעלות חברת השכרה, אני קובע שקיים בשלב זה פוטנציאל לחילוט הרכב בעוצמה תקינה.

10. קיומו של פוטנציאל החילוט לא מחייב בהכרח מסקנה בדבר דחיית הבקשה להחזרת תפוס. עקרון המידתיות מחייב לבחון תמיד אפשרות להסתפק בחלופה לחילוט. בענייננו, משהמשיבה אישרה כי אין כוונה לבצע פעולות חקירה נוספות ברכב, וכי תכלית התפיסה היחידה הינה הבטחת האפשרות של חילוט עתידי, סבורני כי ניתן להשיג את תכלית התפיסה ע"י חלופה שיהיה בה להבטיח את החילוט בסופו של ההליך הפלילי תוך פגיעה פחותה בזכויותיו של המבקש. משלא מצאתי כי קיימת חולשה בפוטנציאל החילוט, אקבע תנאים בהתאם לפסיקה הנוהגת.

11. לאור כל האמור אני מורה על שחרור הרכב בכפוף למילוי התנאים הבאים שיעמדו בתוקף למשך 6 חודשים מיום התפיסה אלא אם יוגש כתב אישום, אז התנאים יעמדו בתוקף עד תום ההליכים:

א. צו איסור דיספוזיציה.

ב. הפקדה במזומן בסך 30% משווי הרכב וערבות עצמית של המבקש בסך 100% משווי הרכב, וזאת בהתאם למחירון עדכני שיופק על-ידי המשיבה נכון למועד החלטה זו. תכלית הערבויות - הבטחת חילוט הרכב ככל שיוחלט על כך.

ג. רכישת פוליסת ביטוח מקיף אשר תשועבד לטובת משטרת ישראל.

המזכירות תמציא את ההחלטה לצדדים.

תיק החקירה מוחזר למשיבה באמצעות טוען מעצרים של תחנת טמרה.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, י"ט טבת תשפ"ה, 19 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.